

DETSEMBER 2015

ERRS TEATAJA

Alanud on registreerimine
Maie Orav 75
juubelitantsupeole
ORAVA TANTSUPIDU 2016

ERRS tunnustas silmapaistvamaid
rahvatantsu ja
rahvamuusika edendajaid

Kristiina Siig – ettevaatlikult ja
punastades Aasta loojaks

Maie Orav:
„Olen kõiki oma
tegemisi teinud
avatud südamega“

Kesk-Eesti rahvamuusika
arendusprogramm

Uute tantsude konkurss

TOIMETAJA
Robert Hein

KUJUNDAJA
Henry Semmel

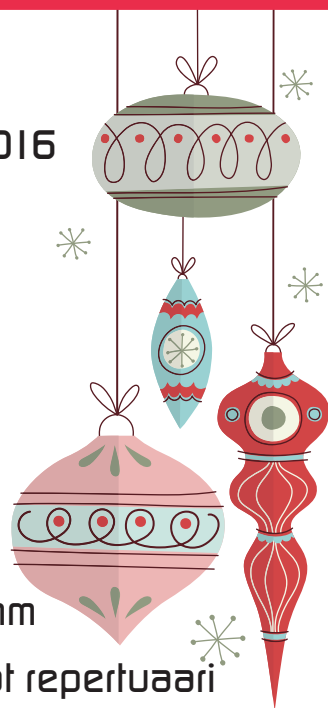
VÄLJAANDJA
EESTI RAHVATANTSU JA
RAHVAMUUSIKA SELTS

Kaastööd ja ettepanekud
oodatud aadressile teataja@errs.ee

Kujunduses kasutatud graafilised elemendid Freepik.com

Sisukord

- 3** Alanud on registreerimine Maie Orav 75
juubelitantsupeole ORAVA TANTSUPIDU 2016
- 4** ERRS tunnustas silmapaistvamaid
rahvatantsu ja rahvamuusika edendajaid
- 6** Kristiina Siig – ettevaatlikult ja
punastades Aasta loojaks
- 10** Maie Orav: „Olen kõiki oma tegemisi
teinud avatud südamega“
- 16** Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogramm
- 20** Uute tantsude konkurss andis uut põnevat repertuaari
- 21** Palju õnne
- 22** UUTE TANTSUDE KONKURSI 2016

Alanud on registreerimine Maie Orav 75 juubelitantsupeole ORAVA TANTSUPIDU 2016

Legendaarne rahvatantsujuht, tantsulooja ning rahvakultuuri kandja Maie Orav saab 2016. aastal 75 aastat vanaks. Tähistamaks seda juubelit, korraldatakse juunis Orava sünnikohas Kuusalu vallas Orava Tantsupidu.

Tantsupidu toimub 5. juunil Harjumaal Kuusalu valla staadionil (www.kuusalus-pordikeskus.ee). Tantsupeo proovid algavad täiskasvanutel 3. juuni õhtupoolikul kell 18 ja lasterühmadel 4. juuni hommikul. Osalejate majutus on Kuusalu valla koolimajades. Traditsioonilisi tantsupeo ülevaatusi ei toimu. Liigijuhid viivad läbi maakondlikud koondproovid, kus täpsustatakse ja ühtlustatakse tantsude esitamise nõudeid ning õpetatakse ava- ja lõputantsude liikumisi.

Tantsupeo repertuaari on valitud paremik Maie Orava aastakümnete jooksul loodud tantsudest. Lavastuse panevad kokku liigijuhid ja nende abid, kellega on Maie Oraval koostöö kestnud juba alates esimesest meeste tantsupeost. Repertuaari õppimisel tuleb tähelepanu pöörata sellele, et kõik need rühmad, kes osalevad 16. aprillil Maie Orava Võistutantsimisel Haapsa-

lus, saavad võimaluse Orava Tantsupeol neid tantse esitada. Need rühmad, kes ei osale võistutantsimisel, tantsivad oma rühmaliigi ülejäänud tantse.

Orava Tantsupidu on üle-eestiline tantsupidu, millest võtavad osa nii segarühmad, naisrühmad, meesrühmad kui ka lasterühmad. Lasterühmade liiki kuuluvad 3.-4. klassi, 5.-6. klassi ja 7.-9. klassi rühmad, mille liigijuhid on Linda Pihu (5.-6. ja 7.-9. kl) ja Marina Kuznetsova (3.-4. kl). C-rühmade liigijuht on Helena-Mariana Reimann, A-rühmadel Aveli Asber, B-rühmadel Kadri Tiis ja D-rühmadel Erika Põlendik. Naisrühmade liigijuht on Ülle Feršel. Uuendusena tantsupidudel on eraldi ka meesrühmade liik, kuhu võivad registreeruda kõik meeste tantsupidudel osalenud E-rühmade e. erirühmade mehed või siis ka nendest meestest moodustatud rühmad, kes Naiste Tantsupeol segarühmade koosseisudes ei tantsi. Meesrühmade liigijuht on Elo Unt.

Tantsupeole registreerida saate oma tantsurühma siin: <http://meestetantsupidu.ee/oravatantsupidu/registreerimine/>

Registreerimine kestab 15. jaanuarini 2016.

ERRS tunnustas silmapaistvamaid rahvatantsu ja rahvamuusika edendajaid

Laupäeval, 5. detsembril, andis Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts (ERRS) Pärnu Kontserdimajas toimunud tänuüritusel üle tunnustused valdkonna silmapaistvatele tegijatele.

ERRSi juhatuse esimees Kalev Järvela sõnas, et „Tunnustamise eesmärk on esile tõsta rahvatantsu ja rahvamuusika valdkonda edendanud inimesi. Tunnustus on kui tormituulte ajal pilve vahelt korraaks välja ilmuv päike, et rõõmu valmistada ja meelde jääda.“ Sel aastal jagati välja neliteist tunnustust kümnes eri kategoorias.

ERRS aasta tunnustuse “Lokulaud 2015” said:

✿ Aasta tantsujuht - Helena-Mariana Reimann

Tema juhendamisel võitis Tallinna Huvi-keskus „Kullo“ tantsuansambel Sõleke Peterburis korraldatud rahvusvahelisel festivalil „Interfolk in Russia“ peaauhinna ning esimese koha folkloorikoreograafia kategoorias.

✿ Aasta kollektiiv - Löötsavägilased

Aasta jooksul väga positiivselt silmapaistnud noorte poiste ansambel.

✧ Aasta rahvamuusik - Heino Tartes

Suuresti tänu tema tegevusele lõõtspillitraditsiooni säilitamisel ja edasiviimisel kuulutati Põlva 2015. aastal Eesti lõõtsapealinnaks. Eriti väärib tunnustamist tema töö eesti lõõtspilli valmistamise oskuste edasiandmisel ning rahvakandle mängu edendamisel.

✧ Aasta toetajad - Haapsalu linn ja Lääne-Nigula vald

On ühise nõu ja jõuga võimaldanud Ristil Haapsalu C. Kreegi nim Muusikakooli pärimusmuusikaosakonna filiaali tegutsemist.

✧ Aasta looja - RÜÜT

Alternatiivfolkansambel, mille võlu peitub mitmekülgses ja otsinguterikkas lähenemises pärimusmuusikale. Novembris toimunud Uute Tantsude Konkursile esitati kolm RÜÜT'i muusikale loodud tantsu.

✧ Aasta looja - Kristiina Siig

Võitis uute tantsude konkursil 3 auhinda. Lasterühmade nooremas astmes II koht ja noorte segarühma tantsude arvestuses I ja II koha.

✧ Aasta korraldaja - Valdo Rebane

Korraldas selle aasta suvel 900 Eestimaa rahvatantsija, muusiku ja laulja sõidu Europeade'ile Hesingbörgis.

✧ Aasta korraldaja - Margit Kuhi

Pikaajalise panuse eest väikenadlemängu edendamisse, kes on toonud palju noori kandlemängu juurde.

✧ Aasta koolitaja - Kadri Tiis

Kõige nõutum rahvatantsumentor 2015 aastal.

✧ Aasta sündmus - August Teppo Lõõtsatalu avamine

Eesti lõõtspilli looja August Teppo (1875-1959) kodutalus Võrumaal Loosul avati pillimeistri majamuuseum.

✧ Aasta sündmus - Meeste Tantsupidu 3

Ühendas sel suvel Rakvere staadionil eesti poisse ja mehi väärtustades eesti meest ja tunnustades mehe väge. Tallinna talvise tantsupäeva korraldamine, tantsurühm „Tantsusarvikud“ - sujuv ja professionaalne suure ürituse korraldamine ühe tantsurühma poolt.

✧ Pikaajaline panus valdkonna arengusse - Maie Orav

Armastatud rahvatantsujuht, tantsulooja, rahvakultuuri kandja, kelle looming lähtub pärimuskultuuri traditsioonidest. Kauaaegne tantsuansambel Tarvanpää kunstiline juht, folkloorifestivali „Viru Särü“ ja laste folkloorifestivali „Porkuni Pillar“ üks mõtte algatajatest, I Soome-Eesti tantsupeo kunstiline juht, Meeste tantsupidude idee algataja ja kõigi kolme meeste tantsupeo kunstiline juht.

PERSOON

Kristiina Siig – ettevaatlikult ja punastades Aasta loojaks

Intervjueeris: Ingela Virkus

Aasta 2015 on noore tantsujuhendaja Kristiina Siigi jaoks kindlasti üks erilise tähendusega aasta. 15. novembril toodi Salme Kultuurikeskuses esile parimad noortele ja lastele mõeldud tantsud, millest parimaid tunnustati. Nende seas oli ka Kristiina Siig, kes võitis lausa kolm auhinda: lasterühmade nooremas astmes II koht ja noorte segarühma tantsude arvestuses I ja II koha. 5. detsembril tunnustas Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts teda ka Aasta looja tiitliga.

Mis hetkest tants Teieni jõudis? Millisest hetkest jõudis Teieni rahvatants ja rahvakultuur?

Mul oli õnn sündida ja kasvada inimeste keskel, kes tantsisid tihti elava pillimuusika saatel eesti rahvapärimuslikke tantse. Nii et ühte selget momenti, kui tants minuni jõudis - esimest tantsutrenni vms - ma ei oska välja tuua. Sellest, et need rahvarõivais tantsimised „muuseumis“ (nii nimetame Eesti Vabaõhumuuseumi) on hoopis esinemised, mitte päris pidu, sain veidi hiljem aru.

Mis on Teie jaoks need mure- ja rõõmukohad rahvatantsus?

Rahvatantsu all peavad erinevad ini-

mesed silmas väga erinevaid asju ning murekohad tekivadki siis, kui üksteist ei mõisteta. Rõõmu pakuvad rahvatantsu erinevad ilmingud väga erinevalt. Näiteks

Rahvatantsu all peavad erinevad inimesed silmas väga erinevaid asju ning murekohad tekivadki siis, kui üksteist ei mõisteta.

rahvatants kui pärimuslik seltskonnatants pakub tantsumõnu ning peotuju. Rahvatants kui rahvuslik lavatants pakub oma primal kujul pealtvaatajale kunstilist naudingut; tantsijale esinemissituatsioo-

nis väljakutset, adrenaliini, rühmas käies seltskonda, väljundit, liikumisvõimalust.

Millal tõi Teie töö Teie silmadesse viimati rõõmupisarad?

Päris pisaraid ei ole ammu toonud, aga mõnused külmavärinad käisid alles hiljuti, kui olin eelsesivaks Uute Tantsude konkursiks loonud ja õpetanud uue tantsu, mille sisu ma ei olnud jõudnud tantsijatega läbi mõtestada. Kui tants oli lõpuks

valmis ja filmitud, küsisin punastades, et noh, rääkige nüüd teie, mis te sellest aru saite. Ja nad rääkisid täpselt neid mõtteid, mida olin mõelnud, aga mitte välja öelnud. See oli võimas tunne.

Olete hoolimata oma noorusele juba väga tunnustatud ja andekas tantsude autor. 15. novembril toimunud Uute tantsude konkursi lõppvoorus võis Teie nime lausa kolm korda

Kristiina saab inspiratsiooni tantsijatest, muusikast, tugeva emotsiooniga laetud piltidest, mis end teinekord silme ette kuvavad.

kuulda ning kindlasti on väga märkimisväärne, et segarühmade arvestuses tuli koju lausa kaks parimat kohta. Mida selline tunnustus Teie jaoks tähendab?

„Röäsusi“ I koht tähendab... palju. Eks iga autor peab oma tantsu eriliseks - mulle tundub, et meil õnnestus leeskatega „Röäsusi“ rakendada lavarahvatantsus veidi vähem levinud esteetikat ning põhimõtteid. Lootsin salamisi küll, et ehk saame mingi eripreemia omanäolisuse eest vms. Esimene koht tuli täieliku üllatuse, peaaegu šokina. Et seda tantsu niisugusel võistlusel tunnustati näitab tegelikult valdkonna avatust.

Kuidas või kust Te inspiratsiooni saate?

Oma tantsijatest, muusikast, tugevat emotsiooniga laetud piltidest, mis end teinekord silme ette kuvavad.

Kas Teil on ka mõni nõ oma käejoon, mis on Teile nii armsaks saanud, et püüate seda kuidagi igasse loosse põimida?

Eks see rohkem kipub ikka sedapidi olema, et püüad end mitte korrata, aga vaatajad/tantsijad ütlevad, et see on nii sinu moodi tants.

Milline on Teie enda kõige lemmikum tants ja miks?

Minu lemmiktants vaheldub sõltuvalt tujust, aastaajast, paarilisest ja kümnest muust faktorist.

Olete Prantsuse Lütseumi kooli vilistlane ning nüüd ka Lütseumi tantsuansambli Leesikad kunstiline juht. Mida mäletate selle algusaastatest?

Leesikad said alguse sellest, et leidsin 11. klassis, et tahaksin ennast õpetajana proovile panna ning alustasin koolis folkloorirühma tegevust. Esimeseks kevadeks jäi sügisel alustanud ligi 40st lapsest käima umbes 11. Järgmisel aastal, kui olin ise 12. klassis, oli tulemas tantsupidu ning registreerisin ettevaatlikult ühe rühma. Peole jõudsime kahe rühmaga. Täna on Leesikates kuus vanuserühma tantsijaid ja pillirühm ning ca 140 liiget. Aastate jooksul oleme Kulka ja kooli ning lapsevanemate toel saanud kõigile rühmadel rahvarõivad; osalenud mitmetele rahvusvahelistel festivalidel, neist kaugem Taiwanis; osalenud Koolitantsul, kus oleme pälvinud mitmeid auhindu. Kevadel tähistasime oma 10. hooaja täitumist kontserdi ning tantsualavastuse „Ööbik“ esitusega. Viimast pean nii enda kui Leesikate seisukohast märgiliseks.

Mis Te arvate, kui aktiivselt on tänapäeva noored rahvatantsu tantsima?

Jahmatavalt aktiivsed. Oluliselt aktiivsemad, kui 10-15 aastat tagasi kui mina koolis käisin.

Kes on Teie suurimad eeskujud ja õpetajad rahvatantsus?

Ma sean ritta mõned nimed, mis võibolla jahmatavad sellega, et nad üldse ühes lauses koos on. Aga nagu ma alguses ütlesin tähistab „rahvatants“ nii mitmeid tantsimise viise, et raske on valida vaid üht suunda. Sille Kapper, Kristjan Torop (ehkki mäletan teda ka isiklikult, olen tema teadmistest saanud osa eeskätt tema kirjutiste kaudu), Helena-Mariana Reimann, Eve Noormets.

Millest praegu unistate?

Veidi rahulikumast elutempost.

Maie Orav: „Olen kõiki oma tegemisi teinud avatud südamega“

Intervjueeris: Ingela Virkus

Viiendal detsembril tunnustas Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts Pärnu Kontserdimajas silmapaistvamaid rahvatantsu ja rahvamuusika edendajaid. Kategoorias „Pikaajaline panus valdkonna arengusse” pälvis suure tunnustuse armastatud tantsujuhendaja ja rahvakultuuri kandja Maie Orav.

Mida selline tunnustus Teie jaoks tähendab?

Iga tunnustus on meeldiv! Tegelikult aga said minu kaudu tunnustuse kõik need tantsijad, kellega olen ligi kuus aastakümnet koos tantse loonud ja uusi ideid genereerinud. Samuti said tunnustuse ka kõik kolleegidest tantsujuhid, kellega oleme ühte asja ajanud. Kõigile neile ütlen mina omakorda aitäh!

Kuidas selline tunnustus edaspidi Teie elu mõjutab?

Tunnustus tähendab seda, et sinu tegemised on teistele korda läinud, sa oled teisi inimesi kõnetanud, oled neile midagi endast andnud. Kuid tunnustus on ka innustus ja see toetab inimest tema

tegudes. Muul moel aga on iga inimene ise oma elu mõjutaja, iseenda elu looja. Ma arvan, et tantsimine on üks täiuslikumaid vahendeid suhtlemiseks lõputu tarkusega, mis meid ümbritseb, teadusega, millest algab emotsioon ja sellest tundeväljendusest loobki end tants. Mina järgin elu- ja tantsuloomisel seda põhimõtet, mida kutsutakse ka intuitsiooniks ehk elutajuks.

Millisest hetkest tants Teieni jõudis?

Küllap juba lapsena! Ma ei olevat kunagi nii väga kõndinud, vaid ikka ringi kalpsanud ja jooksnud. Kui isa kannelt mängis ja siis rütme vahetas, olevat mina kohe kaasa tantsinud. Ka Kolga põhikoolis, praeguses Kuusalu vallas, olid tore-

dad tantsuõpetajad, kellega koos esinesin koolipidudel ja tantsisin „Uisutajate valssi“. Tõsisem tantsule pühendumine sai alguse aga Tallinna Kultuurhariduskoolis õppides. Minu tantsuhariduse „kõrgkooliks“ kujunesid Eesti Tantsujuhtide Rahvatantsurühmas tantsimise algusaastad, sest tantse õpetasid ja lavastasid tolaeagsed parimad pedagoogid.

Olete armastatud rahvatantsujuht, tantsulooja, rahvakultuuri kandja, kelle looming lähtub pärimuskultuuri traditsioonidest. Olete oma elu jooksul olnud palju mitmete erinevate tantsuürituste üldjuht ja lavastaja. Ka näiteks Eesti Meeste Tantsupeo idee tuli just Teilt. Kust Te oma tegemistesse inspiratsiooni saate?

Meeste tantsupeo idee tuli 2004. aasta XVII üldtantsupeo „Las jääda ükski mets“ järel. Peo kavas oli minu seatud „Süüit Eesti Meestetantsudest“, mis paraku jäi lõpuni viimistlemata, sest proovide ajal sadas ning ilm oli külm ja lapsi ei lubatud proovidesse. Poolikuna tehtud

hakkad mõtestama ja see omakorda inspireerib tantse looma. Kindlasti on minu jaoks tantsuloomisel käivitavaks teguriks ka tantsijad. Eriti mehed, kes tantsivad sära silmis.

Virumaal toimunud tantsupidude, festivalide ja vabariiklike pidude üldjuht, lavastaja, kauaaegne tantsuansambel Tarvanpää kunstiline juht, kõigi kolme Meeste Tantsupeo idee autor ja kunstiline juht, üldjuht XVI Üldtantsupeol, Eesti Rahvatantsu- ja Rahvamuusika Seltsi mentor.. See nimekiri, kes Te erinevate aastate jooksul olnud olete, on lõpmatuseni pikk. Milline neist Teile endale kõige südamelähedasem on? Miks?

Tänases hetkes on kõige südamelähedasem töö see, mis on tehtud kõigi kolme meeste tantsupeoga. Eriti aga Meeste Tantsupeoga KOLM, mis oli ajas ettevõtteväärtav nii oma teema kui teostusega, sest kõik tantsud ning muusika tulid esmaettekandele. See kõik nõudis omakorda pikka ettevalmistusaega ja tugevat ning

Tantsu juures on oluline ka emotsiooniõpetus, sest see annab võtme tantsude lahtiharutamiseks.

asi jäi hinge kripeldama ja sellest tekiskiski soov meeste tantsudega ideed ellu viia. Nii sündiski Esimene Eesti Meeste Tantsupidu 2006. aastal Rakveres.

Inspiratsiooni tantsude loomiseks annab elu ise, sest tants on kui vaimne teekond. Muusika käivitab tunde, mida

uuendusmeelset meeskonda. Ja sellise meeskonna ja selliste kolleegidega, nagu meil meeste tantsupeo juures oli, on lihtsalt hea koos luua. Muidugi on siinkohal kõigi meie suureks inspiratsiooniks ka kõik need mehed, kes oma tantsupeole tantsima tulevad. Meeste tantsupeod

Tunnustamine tähendab Maie jaoks seda, et tema tegemised on teistele korda läinud, ta on teisi inimesi kõnetanud, on neile midagi endast andnud.

on sellised sündmused, mis on igakord ühiskonda ja meid ümbritsevat puudutanud. See on kõnekas fakt ja see jätab jälje Eesti ajalukku. Leian, et aeg muutub, inimesed muutuvad ja suurürituste sõnum peaks aitama seda välja tuua, mis ees seisab.

Pean ütleva, et olen kõiki oma tegemisi teinud avatud südamega. Ja nagu öeldakse, on igale emale kõik lapsed ühtviisi armsad. Kuigi varasemas eluperioodis on tehtud ka asju, mis on

vähem edukad. Aga kui ei tee vigu, ei tea kuidas järgmine kord paremini teha. Ma ei ole oma natuurilt nostalgitseja, sest ega minevikku taasluua pole võimalik. Pigem on minu unistused, tööd ja tegemised alati olnud suunatud tulevikku, sest mind innustavad uued mõtted ja veidi tavapärasest erinevad ideed. Ka tantsu on tore igakord uue nurga alt taasavastada.

Igapäevaselt olete peamiselt tegev Lääne-Virumaal. Kuidas hindate

kohalike huvi rahvakultuuri vastu? On see aastatega tõusnud?

Tänu oma geograafilisele asendile ja rikkalikule kultuuripärandile on Virumaa olnud aegade vältel Põhja-Eesti kultuuri eestvedaja ning hoidja. Rahvakultuuri kandjad on olnud siinmail eelkõige tantsujuhid. Kahjuks ei ole hetkel piisavalt Põhja-Eesti pärimuskultuuriga seotud sündmusi ja üritusi, puudub ka omakandi pärimuskultuuri kandev keskus, selline nagu on Viljandi Pärimusmuusikakeskus Lõuna-Eestis. Arvan, et ajaloolise traditsiooni mõistes on oluline edasi kanda ka meie kandi kultuuri ja kuna nii Lääne-Virumaal kui Harjumaal on rahvatantsutraditsioonil tugevam kultuuriline kandepind kui muusikal, siis võiks Põhja-Eestisse rajada Eesti Rahvatantsukeskuse, mis oma sisulistes tegemistes keskenduks rahvatantsupärimusele ja mis oleks ka üks korralike suurte ruumidega n.ö. tantsumaja. See on minu väike unistus ja selle teostumiseks on meil rahvatantsumaailmas vaja veel tööd teha. Rahvatantsukeskuse maja tegevuste juurde sobiks ka kindlasti rahvarõivastega seonduvad tegemised. Need kaks valdkonda on omavahel tihedalt seotud.

Mis on Lääne-Virumaal peamised rõõmu- ja murekohad seoses rahvakultuuriga?

Rahvakultuuri hoidmine ja edendamine nõuab eelkõige teadmisi, traditsioonide tundmist ja oskuslikku edasiandmist. See nõuab ka investeringuid. Meie oma kultuur nõuab alati korralikku rahastust. Enam ei kehti see süsteem, mis nõukogude ajal, et Eesti kultuuripärand peab olema kõigile tasuta kättesaadav ja seda võib tarbida lihtsalt siis, kui tuju tuleb. Esivanemate kultuuripärand on eestluse

aluseks ning tihti unustatakse, et meie eestlastena kanname seda pärandit ise edasi nii igapäevases suhtlemises kui ka enda suhtumises ümbritsevasse elusse ja inimestesse. Meil on iga päev vaja endale meenutada, miks me oleme eestlased ja mida me siin maailmanurgas teeme.

Sellegi poolest ei panusta Te ainult ju Lääne-Virumaa rahvatantsukultuuri. Annate aktiivselt mitmeid kursusi üle Eesti. Aastatel 2012-2013 andsite näiteks kursust „Maie Orava meistriklass - Soovin saada rahvatantsuõpetajaks“ ning olete välja andnud ka erinevaid tantsuõpetuste raamatuid. Kust Te kõigeks selleks energia leiate?

Lühike vastus - koostööst inimestega. Ma olen juba sellises eas, kus elukogemused omavad lisaväärtust. Miks mitte jagada oma kogemusi ja teadmisi tulevastele tegijatele. Olen terve elu algaiaid tantsijaid õpetanud, paljud neist on tänaseks juba ise tantsuõpetajad. Eriti meeldib mulle töötada noortega, sest uute põlvkondade peale kasvades tekib vana ja uue koosmäng, sünergia, mis aitabki rahvusel oma pärimust uueks luua. Selleks, et edukalt noorte põlvkondadega koostööd teha, peab aga teadma ja tundma nende väärtushinnanguid, ellusuhtumist ja ideid.

Kuidas saab kiiresti ja lihtsalt nii heaks tantsuõpetajaks nagu Maie Orav? On see üldse võimalik? Mis selleks vaja on?

Heaks tantsuõpetajaks saamisel on kolm põhioskust: oskus end kuuldavaks teha, oskus asju lihtsalt ja konkreetset selgitada ning julgus olla loominguline. Kõik muud tahud on heaks tantsuõpe-

tajaks saamise juures omandatavad: nii Eesti rahvatantsu põhisammud, sihikin-
del töö iseenda ja inimestega, elurõõm,
tantsurõõm ja soov ajas edasi liikuda.
Selge on ka see, et elus peab end pidevalt
täiendama ja teadmisi koguma. Tuleb sil-
mad lahti ringi käia ja osata sulatada eri-
nevaid aspekte uude vormi. Tantsu juures
on oluline ka emotsiooniõpetus, sest see
annab võtme tantsude lahtiharutamiseks.
Kui folkloorsete tantsude puhul pead sa
end ajastusse tagasi viima, teadma näi-
teks kihelkondade omapäradest ning

vaselt aga teen tantsuõpetajana tööd
Tarvanpää mudilasrühma ja vilistlastega.
Mõttes on mõned uued tantsud, ees on
ootamas olulised kirjatööd.

Millal tõi töö Teie silmadesse viimati rõõmupisarad?

Viimati olin ma rõõmuga täidetud ja
pisarateni liigutatud Rakvere staadionil
Meeste Tantsupeo KOLM lõpuetendusel
kui algas Kvant Labajala teine osa Pööris-
tants - seal nad seisis kõik need mehed
koos, oma peol, andmas endast viimast

**Tantsimine on üks täiuslikumaid
vahendeid suhtlemiseks lõputu
tarkusega, mis meid ümbritseb,
teadvusega, millest algab emotsioon
ja sellest tundeväljendusest loobki
end tants.**

tegelema ajastumoe ja muusikalise poole
sisuseletusega, siis uute tantsude puhul
on oluline ka tantsudesse uue mõtte and-
mine. Tantsus on üldiselt sedasi, et iga
liigutus väljendab midagi ja sellel peab
olema sisu. See on jutt sinust endast teiste-
tele, mida räägitakse sõnatult, tajude ja
tunnete keeles.

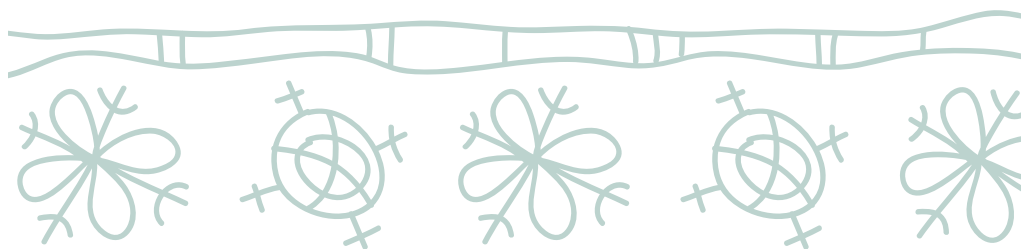
Millega te hetkel tegelete, kui rää- kida tantsimisest? Kas on lähiajal mõni uus projekt valmimas?

Praegu tegelen järgmisel aastal toi-
muvate juubelite ettevalmistamisega.
Minu kodukollektiiv Tarvanpää saab 70,
esimesest Eesti folkloorifestivalist Viru
Säru möödub 30 aastat, Esimene Eesti
Meeste Tantsupidu saab juunikuus 10
aastat vanaks ja minu kodukohas Kuus-
alu vallas tähistame minu 75. juubelit
üle-eestilise Orava Tantsupeoga. Igapäe-

ja meeste väge oli tunda ning tajuda oli
seda, et mehed olid õnnelikud. Aga üldi-
selt on elus nii, et iga õnnestumine või
õnnehetk võib pisarateni liigutada. Ma ei
ole oma loomult märgade silmade tüüpi
inimene, kuid mind liigutab see, kui olen
saanud endast andes kellegi südant puu-
dutada. See on parim, mida üks looja
endast anda saab.

Millest praegu unistate?

Mul on mitmeid unistusi. Lähimatest
vast Orava Tantsupeo tegemine koos kõigi
kolleegide, tantsujuhtide ja tantsijatega.
Tarvanpää juubel. Veidi kaugematest aga
Rahvatantsukeskuse oma maja temaa-
tika ning ka neljanda meeste tantsupeo
töödega tuleb peagi alustada, sest aasta
2020 polegi enam mägede taga.

Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogramm

Teksti koostas: Lili Välimäe

Elluviijad:

- MTÜ Riikar;
- Rahvakultuuri Keskuse rahvakultuurispetsialist Järvamaal koostöös Järvamaa rahvamuusikute, Järvamaa Omavalitsuste Liidu ja Järvamaa Kultuuri Nõukojaga.

Üldeesmärk:

- Kesk-Eesti pärimusliku rahvamuusika uurimine;
- viiside noodistamine, kirjastamine;
- koosmängu taasloomine ja elavdamine;
- teadlik arendamine läbi valdkondadevahelise ja piirkondadevahelise koostöö.

Alaemärgid:

- Kesk-Eesti pärimuse uurimine, õpetamine, teadvustamine;
- erinevate kogukondade koostööle innustamine; arhiivimaterjalide kasutamine reaalses elus täna ja praegu;
- rahvamuusikavaldkonna rikastamine Kesk-Eesti repertuaariga.

Kellele ja kellega?

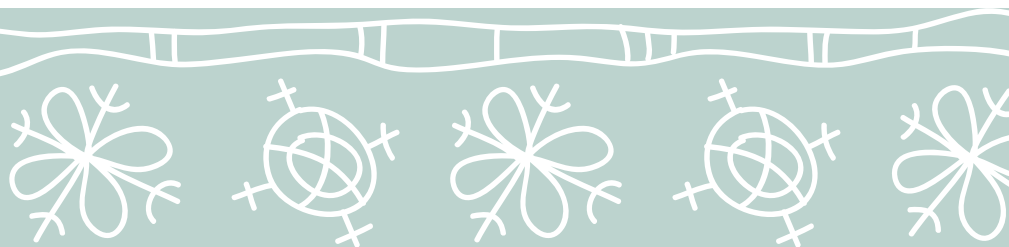
- Kesk-Eesti (Järvamaa, Raplamaa ja Põhja-Viljandimaa) rahvamuusikakollektiivide juhendajad ja rahvamuusikud;
- rahvamuusikute üle-eestiline kogukond;
- laiem avalikkus.

Selgitus:

me ei ole kesk-eestlase määratlemisel pidanud piirideks regionaalseid maakonnapiire, vaid kultuuriruumilise ajaloo pärandi käsitlust. Pakume, et metsa ja põlurahvas on Pilistverest Albuni ja Lehtsest Vändrani ja Kohilast Koeruni ja Põltsamaalt Märjamaani jne.

Mõtlemise manifest:

„Rahvalaul ja pillilugu on nagu lill looduses, kus iga eksemplar on maapinna, kliima ja ümbruse mõnesuguse mõju all tekkinud teisend, igaüks eriviisil tõestades täieliku ja puhta põhikuju olemasolu.” (1926)

Kesk-Eesti rahvamuusikute kokkutulek. Lõõtsapäev. 10.jaanuaril 2016 Paides

Oodatud on kõik Kesk-Eesti lõõtspillide mängijad, meistrid ja huvilised!

Oodatud on ka kõik need, kes ei oska lõõtspilliga veel midagi peale hakata, või on veidi saanud karmoškata mängida aga tunnevad end selles vallas endiselt ebakindlalt.

Kui oled vanaisa kapi otsast leidnud suguvõsa vana lõõtspilli ja sul on tekkinud kiusatus järele proovida, kuidas ja millist häält see pill teeb ja Sa tahad teada ja osata Kesk-Eesti pillilugusid ja tahad kuuluda Kesk-Eesti rahvamuusikute perre, siis pead tingimata kohal olema!

Oma kogemusi ja oskusi jagavad Paide muusikakooli õpetaja ja rahvamuusik Silvi Tumanskaja ja ERRS-i mentor ning noorema põlvkonna eesti lõõtspilli ja teiste rahvapillide mängija Juhan Uppin.

Räägime erinevatest lõõtspillidest, üheskoos õpime uusi lugusid ja lihvime

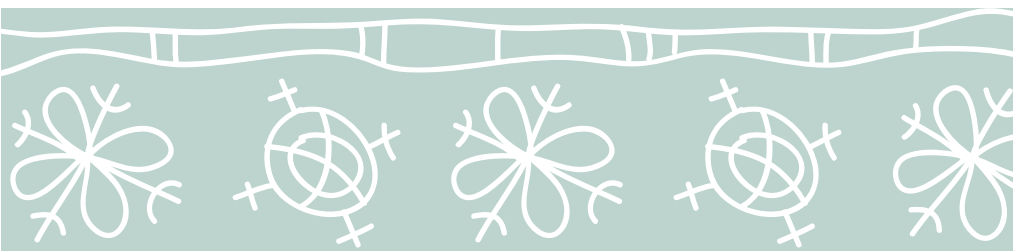
koosmänguuskust, mängime Kesk-Eesti lugusid, räägime ka pilli hooldusest. Paralleelselt toimuvad lühikesed individuaaltunnid algajatele ja spetsiifiliste küsimustega mängijatele.

Kokkutuleku korraldavad Rahvakultuuri Keskuse rahvakultuurispetsialist Lili Välimäe ja MTÜ Riikar Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogrammi raames. Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogramm on laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide riikliku toetusprogrammi (LTP TP) alaprogramm (arendusstipendium), mida rahastatakse Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA (ELT SA) kaudu.

Lisainfo ja registreerimine:

Tel: 5343 9531

lili@rahvakultuur.ee

Kesk-Eesti rahvamuusikute kokkutulek. Viiulipäev. 10. jaanuar 2016 Türi Kultuurikeskuses

Oodatud on kõik Kesk-Eesti viiulimängijad, meistrid ja huvilised!

Kõik need, kes ei oska viiuliga veel midagi peale hakata, või on veidi saanud viiulit mängida aga tunnevad end selles vallas endiselt ebakindlalt- tule osale!

Kui oled vanaisa kapi otsast leidnud suguvõsa vana viiuli ja sul on tekkinud kiusatus järele proovida, kuidas ja millist häält see pill teeb ja Sa tahad teada ja osata Kesk-Eesti pillilugusid ning tahad kuuluda Kesk-Eesti rahvamuusikute perre, siis pead tingimata kohal olema!

2014 aasta rahvamuusiku tiitliga pärjatud, folkviulidajate ansambli Tuuleviul hing ning viiuliõpetaja, pärimusmuusik KRISTI ALAS jagab oma kogemusi ja oskusi.

Räägime viiulist, proovime rahvaliku viiulimängu mängutehnikaid, mängime

viiulit, õpime Kesk-Eesti lugusid, räägime ka pilli hooldusest.

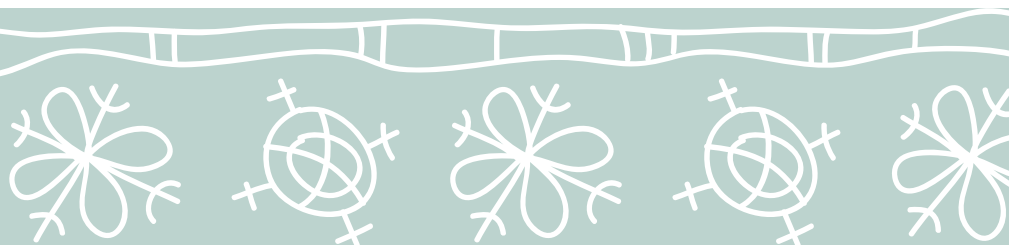
Kokkutuleku korraldavad Rahvakultuuri Keskuse rahvakultuurispetsialist Lili Välimäe ja MTÜ Riikar Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogrammi raames. Kesk-Eesti rahvamuusika arendusprogramm on laulu- ja tantsupeo protsessis osalevate kollektiivide riikliku toetusprogrammi (LTP TP) alaprogramm (arendusstipendium), mida rahastatakse Eesti Laulu- ja Tantsupeo SA (ELT SA) kaudu.

Lisainfo ja registreerimine:

Lili Välimäe

Tel: 5343 9531

lili@rahvakultuur.ee

Edaspidi on veel oodata :

Kesk-Eesti rahvamuusikute kokkutulek. Kandlel.

Kesk-Eesti rahvamuusikute kokkutulek. Vilelised.

Kesk-Eesti rahvamuusikute kokkutulek. Näppepillid.

Kesk-Eesti rahvamuusikute koosmängupäevad erinevates kogukondades.

Kesk-Eesti rahvamuusikute üleastumine Üle-eestilisel rahvamuusikapeol Türil 30. juuni - 3. juuli 2016.

Kesk-Eesti repertuaari tutvustamine ja levitamine.
Kesk-Eesti pillilugude trükis

Uute tantsude konkurss andis uut põnevat repertuaari

Pühapäeval, 15. novembril Salme Kultuurikeskuses toimunud uute tantsude konkursi lõppvoor tõi esile palju eriilmelisi lastele ja noortele loodud tantse, millest parimaid tunnustati.

Lasterühmade nooremas astmes tõusis teistest esile Ülle Feršeli loodud „Õunalugu“, järgnesid „Kevadrõõm“, autor Kristiina Siig ja „Kooliteel“, autor Liina Eero.

Lasterühmade vanemas astmes võitis „Nälja-Mihkel“, autor Elo Unt. Järgnesid Andre Laine loodud „Õues on külm“ ning Helena-Mariana Reimanni „Minu velled“.

Lasterühmade arvestuses anti välja eripreemia, mis kuulus Liina Eero tantsule „Laupäeval isaga“. Žürii esimehe Vaike Rajaste sõnul peegeldus tantsust soe ja südamlilik isade ja laste vaheline suhtlus, mis ei jäta ühtki vaatajat külmaks.

Noorte segarühmade arvestuses saavutas kaks parimat kohta Kristiina Siig. Esimeseks tuli tema tants „Röäsusi“ ning teise koha sai „Illos valts“. Kolmandaid kohti anti välja kaks - Maido Saare tantsule „Pirupolka“ ning Ave Lääne tantsule „Ühe jala polka.“

Noorte segarühmade arvestuses said eripreemiad Helena-Mariana Reimanni

loodud „Õnevalss“ ning Agne Kurrikoff-Hermanni loodud „Kandletegu“. „Õnevalsi“ puhul jäi Vaike Rajaste sõnul silma tantsijate ja muusikute omavaheline emotsionaalne side. Hoogsas tantsus „Kandletegu“ torkasid silma huvitavad leiud.

Neiduderühmadele loodud tantsude hulgas sai kõrgeima koha Ulrika Graubergi „Maailm heliseb“. Teisele kohale tuli Maria Uppini loodud „Taevast mul lai“ ning kolmanda koha sai Kertu Alvre „Hällu pääle kutsuminõ.“

Neiduderühmade arvestuses anti välja eripreemia pärimustantsu huvitava arendamise eest Liis Rinde ja Merje-Liis Sepa loodud tantsule „Kindakirjad“.

Uute tantsude konkursi korraldas Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts koostöös Laulu- ja Tantsupeo Sihtasutusega. Konkursi toimumist toetas Eesti Kultuurkapital.

Sünnipäevalapsed detsembris

Ella Puusepp	02.12.1918	97
Leidja Orusaar	02.12.1920	95
Reet Juurikas	03.12.1960	55
Liisa Laine	05.12.1990	25
Ingrid Linnas	06.12.1985	30
Raivo Sildoja	07.12.1970	45
Maarja Pärn	09.12.1985	30
Anneli Kondrad	18.12.1970	45
Lembit Melles	19.12.1934	81
Tiiu Assafrei	19.12.1945	70
Angela Toome	22.12.1960	55
Maarika Tuttelberg	22.12.1960	55
Aino Orgmets	24.12.1933	82
Kaja Arusalu	26.12.1965	50
Tiina Laidla	27.12.1960	55
Tõnu Pomerants	28.12.1955	60
Reet Kruup	30.12.1960	55

KONKURSS

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts kuulutab välja

UUTE TANTSUDE KONKURSI 2016

**Konkursi eesmärgiks on saada uut,
eesti rahvatantsust lähtuvat repertuaari
täiskasvanute rühmadele.**

23. veebruaril 2016 tähistame Anna Raudkatsi 130. sünniaastapäeva.
Mõeldes meie Tantsuema loomingle, on konkursile oodatud ka rahvapäriliste
tantsude seaded.

Tantse võivad konkursile esitada kõik huvilised.

Tantsijate arv kompositsioonis ei ole piiratud.

**Saatemuusikana kasutada eesti rahvamuusikat,
selle töötlust või eesti autori muusikat.**

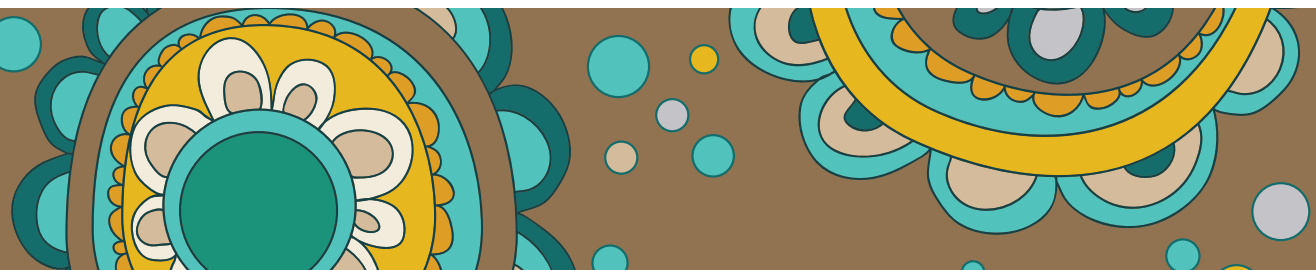
**Konkursile esitatud tantsud ei tohi olla varem
trükitud avaldatud ega ühelgi viisil honoreeritud.**

**Varasematel konkurssidel äramärkimata
jäänud tantsud võivad osaleda.**

Konkurss koosneb kahest voorust:

Videovoor - žürii valib tantsud lõppkontserdile

Lõppvoor - avalik kontsert Salme Kultuurikeskuses

Konkursil osalemiseks palume saata .avi formaadis tantsuvideo:
e-kirjaga viite allalaadimiseks veebis olevale failile koos märgusõnaga aadressile

tants@errs.ee

VÕI

postiga / käsipostiga DVD-l või mälufulgal

NB! Lisaks saata märgusõnaga tähistatud **ümbrik** järgneva informatsiooniga:

tantsu sisukirjeldus (maksimaalselt 5 lauset),

pealkiri,

mitmele tantsijale,

millisele rühmaliigile,

viide kasutatud muusikale,

tantsu esitava kollektiivi nimi, kontaktisiku e-post ja telefon

hiljemalt 1.märtsiks 2016.a. aadressil

“UUTE TANTSUDE KONKURSS”

Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

J.Vilmsi 55, 10147 Tallinn

NB! Juurde lisada sama märgusõnaga kinnine

ümbrik andmetega autori kohta

(ees- ja perekonnanimi, elukoha aadress, telefon, e-posti aadress)

Tantse hindab korraldajate poolt moodustatud vähemalt 5-liikmeline žürii.
Žüriil on õigus määrata eriauhindu, vastavatasemeliste tööde puudumisel jätta auhinna välja andmata või need ümber jagada.

Võitjad saavad auhinnad kätte peale korrektse tantsukirjelduse esitamist.

Lõppvooru valitud tanstude nimekiri avaldataks ERRS kodulehel 14. märtsil.

**Konkursi lõppvoor toimub 27.märtsil 2016.a. Tallinnas Salme
Kultuurikeskuses**

Konkurss toimub Eesti Kultuurkapitali toel.

Lisainfo: Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts

Ülle Feršel tants@errs.ee 53456886;

Erika Põlendik erika@errs.ee 5202751

www.errs.ee

I fusaid
jōule!

